

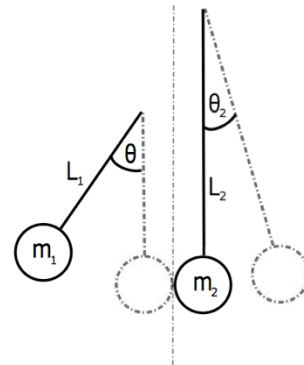
DRŽAVNO NATJECANJE IZ FIZIKE

Brodarica, 25.-28. travnja 2016.

Srednje škole – 3. skupina

1. zadatak (18 bodova)

Dvije točkaste kugle masa $m_1 = m$ i $m_2 = 5m$ ovješene su na nerastezljive niti duljina $L_1 = 1\text{ m}$ i $L_2 = 1.6\text{ m}$ tako da se taman dodiruju kad vertikalno vise (na slici su kugle preuveličane radi jasnoće prikaza). Kugla m_1 otkloni se za $\theta = 30^\circ$ i pusti da se savršeno elastično sudari s kuglom mase $5m$. Odredite maksimalne kutne otklone kugli nakon sudara (zaokružite na najbliži stupanj). Skicirajte na istom grafu ovisnosti kutova otklona kugli od početka gibanja prve kugle sve do drugog sudara kugli. S koje se strane okomice (lijeve ili desne) kugle drugi put sudare? U dijelu zadatka koji traži crtanje koristite aproksimaciju malih titraja.

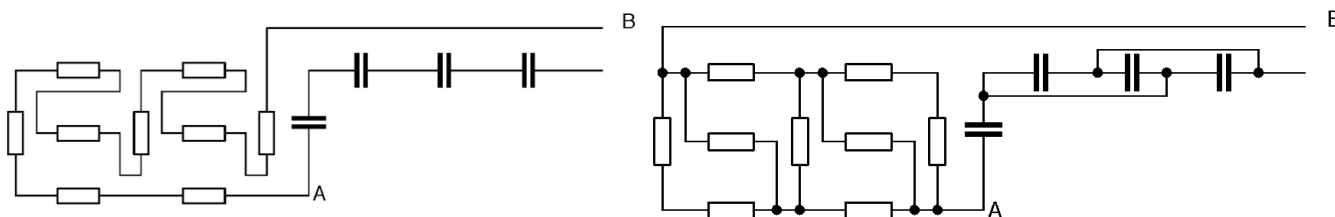

2. zadatak (18 bodova)

Kugla se sastoji od dvije homogene polukugle koje su slijepljene skupa. Gustoća materijala jedne polukugle η puta je veća od gustoće materijala druge polukugle. Kugla se stavi na kosinu. Odredite maksimalni nagib kosine i potreban koeficijent trenja između kugle i kosine takav da kugla može na njoj mirovati. Promotrite rezultat u granicama $\eta = 1$ i $\eta \rightarrow \infty$. Koji je fizikalni smisao ovih granica? (krutina najmanje gustoće je aerografen pri 160 g/m^3 , a najveće osmij, pri $22\,600\text{ kg/m}^3$). Centar mase polukugle nalazi se na njoj osi simetrije, na $3/8$ visine mjereno od baze.

3. Zadatak (20 bodova)

Učenik nije znao čitati upute za lemljenje te je krivo polemio zadani sklop. Umjesto sheme zadane s lijeve strane on je zalemio shemu na desnoj strani. Za koliko posto se promijeni otpor između A i B zbog njegove greške? Za koliko se posto promijeni iznos impedancije cijelog sklopa ako se spaja na izvor kružne frekvencije 2016 rad/s ? Na više ili na niže? Svi otpornici imaju otpor od $2016\ \Omega$, svi kapacitori kapacitet od 20.16 nF . Ovisi li dobivene postotne promjene o iznosima otpora i kapaciteta?

4. Zadatak (14 bodova)

Kvadrat se izradi od nerastezljive žice dužine $4l$ i postavi se u homogeno magnetsko polje iznosa B koje je okomito na njegovu ravninu. Lijeva dva i desna dva vrha kvadrata razvlače se stalnom relativnom brzinom v okomitom na njihove spojnice (udesno, odnosno ulijevo) tako da je žica u svakom trenu pravokutnog oblika. Koliko vremena treba da se kvadrat deformira u dužinu? Odredite vremensku ovisnost površine pravokutnika $S(t)$ i trenutne elektromotorne sile inducirane u petlji $V(t)$ pomoću zadanih veličina. Trenutna vremenska ovisnost elektromotorne sile određuje se tako da se oduzmu tokovi u trenutku $(t + \Delta t)$ i u trenutku t , rezultat se podijeli s $-\Delta t$, te se **na kraju** postavi $\Delta t = 0$. U kojem je trenutku elektromotorna sila najvećeg iznosa i koliko iznosi?